

ΥΣΤΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΣΥΝΕΣΗ ΒΑΣΙΛΗ ΤΣΟΥΝΤΑΡΟΥ

Του Ζαχαρία Κουλία

ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗΣΣΕΣ

ΔΕΥΤΕ ΛΑΒΕΤΕ ΦΩΣ

ΔΕΥΤΕ ΛΑΒΕΤΕ ΠΙΣΤΗ

ΔΕΥΤΕ ΛΑΒΕΤΕ ΘΑΡΡΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΙΕΡΑ ΛΕΙΨΑΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΛΕΙΨΑΝΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΠΑΛΙΚΑΡΙΟΥ

ΤΟΥ ΣΥΝΕΣΗ ΒΑΣΙΛΗ ΤΣΟΥΝΤΑΡΟΥ

Ο Συνέσης γεννήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1950 εκεί που δύνει και ανατέλλει ο Ελληνισμός, στην Ακραία Κωμόπολη του Ριζοκαρπάσου, εκεί που για 36 τώρα χρόνια, μετά τον ηρωικό χαμό του παλικαριού δοκιμάζονται οι αντοχές του Ελληνισμού με τον Τούρκο κατακτητή με ΥΣΤΑΤΟ ΑΝΑΧΩΜΑ τους σιωπηλούς αλλά ηρωικώς ανθισταμένους εγκλωβισμένους μας, όπως έπραξαν και οι γονείς του ΣΥΝΕΣΗ μέχρι την τελευταία τους πνοή ακολουθώντας τα χνάρια του πολυαγαπημένου γιού τους. Παραμένοντας ριζωμένοι στη γη, που τους γέννησε παρά τα βάσανα και τις κακουχίες της τουρκοκρατίας.

Ο Συνέσης είναι το τρίτοτοκο παιδί του ΔΗΜΗΤΡΗ και της ΣΤΥΛΙΑΝΗΣ ΤΣΟΥΝΤΑΡΟΥ. Προηγήθηκαν οι αδελφές Ανδρούλλα, Μαρούλλα ο Συνέσης, ο Ζαχαρίας, η Λουκία και η πιο μικρή Άννα, η οποία την 4^η Απριλίου 1999 έχασε την μάχη με την ζωή από την επάρατη νόσο παραμένοντας όμως εγκλωβισμένη στη γενέθλια γη του Ριζοκαρπάσου όπου και ετάφη, ακολουθώντας το παράδειγμα των γονιών της.

Μια αγαπημένη αγροτική πολυμελής οικογένεια ζούσε μέσα σε συνθήκες προόδου και ευημερίας των ημερών εκείνων αγωνιζομένη να αποκαταστήσει και να μορφώσει τα παιδιά της δίνοντας τον αγώνα τον καλόν και τίποτε δεν προμήνυε τα επερχόμενα κακά του πραξικοπήματος, της εισβολής και της κατοχής και το μεγάλο τίμημα που θα κατέβαλε η οικογένεια τούτη στο θυσιαστήριο της προδομένης Κύπρου.

Μεγαλωμένοι στην ίδια πανέμορφη γειτονιά με το Συνέση μας χώριζαν μόνο 10 μήνες και μια τάξη αυτός στη δεύτερη τάξη του Αρρεναγωγείου Ριζοκαρπάσου κι' εγώ στη πρώτη.

Καθημερινά και για 4 φορές την ημέρα περπατούσαμε το ένα μίλι και κάτι που χώριζε τη γειτονιά μας από το σχολείο.

Πρώτος στο δρόμο ο Συνέσης μετά τους κτύπους της καμπάνας, ο πολύ συνεπής Συνέσης, κι' εγώ πολλές φορές να τρέχω να τον προφτάσω να προφτάσω τον γοργοπόδαρο Συνέση. Μεγαλωμένοι σε ένα φανταστικό μέρος, καλοκαίρια και χειμώνες, άνοιξη και φθινόπωρο, προσπαθώντας να καταλάβουμε ποια ήταν η πιο ωραία εποχή.

Η μοσχομυρισμένη άνοιξη με όλα τα χρώματα της οικουμένης ή το λιοπύρι του καλοκαιριού με τις δροσερές θάλασσες και την δροσερή θάλασσα του ΑΛΜΗΡΟΛΑΚΚΟΥ όπου είχε το κέντρο ο πατέρας του Συνέση.

Το φθινόπωρο με την μυρωδιά από το χώμα από τα πρωτοβρόχια, ή οι βαρυχειμωνιές του χωριού όπου δίπλα από το τζάκι με τα ξύλα και το χλωμό φως της λάμπας, να διαβάζεις ΜΙΚΡΟ ΗΡΩΑ, Ιούλιο Βερν, ΠΙΝΕΛΛΟΠΗ ΔΕΛΤΑ ή ΣΤΡΑΤΗ ΜΥΡΙΒΙΛΗ.

Ο Συνέσης τα διάβαζε όλα μετά μανίας, κι' εγώ ακολουθούσα πιστά πάντα με τις παραιτήσεις του.

Με τα κοντοπαντέλωνα των χρόνων του Δημοτικού σχολείου μέσα στο τσουχτερό κρύο όταν υπήρχαν ξάστερα ηλιοβασιλέματα και κατηφορίζαμε τον δρόμο για τη γειτονία μας, ο Συνέσης μας έλεγε, κοιτάζετε απέναντι φαίνονται τα χιονισμένα βουνά της Τουρκίας είναι ο Ταύρος και ο Αντίταυρος.

Που να φανταστούμε ότι το μεγάλο κακό από εκεί θα ερχόταν με ρυμουλκό τους εδώ εφιάλτες και δοσίλογους της χούντας.

Τα χρόνια στο Ελληνικό Γυμνάσιο Ριζοκαρπάσου όπου φοιτήσαμε, μαζί και ο Συνέσης εξ' ίσου ονειρεμένα και ιδανικά με σπουδαιούς δασκάλους και εξαιρετους καθηγητές γαλουχώντας τους μαθητές με αξίες και ιδανικά.

Ο Συνέσης τέτοιας παιδείας έτυχε και σε εξαιρετική κοινωνία και οικογένεια μεγάλωσε και ανδρώθηκε.

Ήταν υπόδειγμα μαθητή εργατικός μελίχιος με απόλυτο σεβασμό προς τους πάντες. Ήταν το καμάρι των γονιών του κι' απ' όπου περνούσε άφηνε άριστες εντυπώσεις.

ΗΤΑΝ ΑΡΙΣΤΟΣ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΩΝ

Κατετάγη στις καταδρομές όπου και υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία με τον βαθμό του ΛΟΧΙΑ ΚΑΤΑΔΡΟΜΩΝ.

Τον Ιούνιο του 1974 αποπεράτωσε τις σπουδές του στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών στο Τμήμα Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής. 30 Ιουνίου 1974 έχουμε την τελευταία μας συνάντηση στο διαμέρισμα του, Κουσιδου 22 στου Ζωγράφου. Έχουν βγει τα αποτελέσματα, τα πέρασε όλα και μου αναθέτει να διαβιβάσω στους γονείς του ότι θα καθυστέρηση την επιστροφή του για κανένα μήνα να ορκιστεί και να μεταφέρει και τα πράγματα του στην Κύπρο.

Φαίνεται όμως άλλαξε τα σχέδια και σε τρεις μέρες έφθασε και ο ίδιος στη Κύπρο 3 Ιουλίου 1974.

Ένας νέος άνθρωπος με ολοκληρωμένες τις σπουδές του και έτοιμος να απολαύσει τους καρπούς των κόπων του, όμως η πορεία αυτή ανακόπτεται από τα δίσεκτα πλέον γεγονότα της προδοσίας του 1974.

Την 6^η πρωινή του 1974 με το άγγελμα από του ραδιοφώνου περί γενικής επιστρατεύσεως τρέχει από τους πρώτους. Φθάνει μέχρι την Κυθρέα όπου εκεί χάνονται και τα τελευταία του ίχνη. Ο γαμπρός του Γεώργιος Βερεσιές και ο πατέρας του Δημήτρης όταν τον αναζητούσαν εναγωνίως έφθαναν μέχρι την Κυθρέα και από εκεί κάποιοι τους πληροφόρησαν ότι ξεκίνησε πεζός για να συναντήσει την μοίρα καταδρομών που άνηκε στην Άσπρη Μούττη. Έκτοτε αγνοείτο η τύχη του και άρχιζε ο μεγάλος Γολγοθάς για τους εγκλωβισμένους ηρωικούς γονείς και τα τραγικά αδέρφια. 36 βασανιστικά χρόνια αβεβαιότητας, αγωνίας, αμφιβολιών, πόνου, προσευχών, διαβημάτων, εκκλησιών, ελπίδας, καρτερίας με προσμονή πάντοτε την γλυκιά επιστροφή.

Την αδυσώπητη καρτερία και τον αφόρητο πόνο της απώλειας του αγαπημένου του γιου Συνέσης δεν αντέχει πρώτος ο πατέρας του Δημήτρης. Την 22/4/1978 σε ηλικία 56 χρόνων φεύγει από τη ζωή κατόπιν εγκεφαλικού επεισοδίου και τρέχει να συναντήσει τον πολυαγαπημένο του γιο.

Η χαροκαμένη μάνα Στυλιανή παίρνει τον ίδιο δρόμο της εναγώνιας συνάντησης με τον γλυκύτατο της Συνέση την 7/9/1996 σε ηλικία 74 ετών.

Όμως σαν να μην έφταναν όλα αυτά η οικογένεια αυτή την 4/4/1999 χάνει και την μικρότερη εγκλωβισμένη αδελφή Άννα από την επάρατη νόσο.

Για τους εναπομείναντες πέντε της ενιαμελούς οικογένειας έφθασε πρόσφατα από τις υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας το θλιβερό μαντάτο εξανεμίζοντας και τη τελευταία ελπίδα. Ο Συνέσης ανευρέθει στον ομαδικό τάφο των 39 παλικαριών πλησίον του γηπέδου Γ.Σ. Πράξανδρος 200 μέτρα από τη θάλασσα της Κερύνειας.

Για 36 συναπτά έτη παρέμεινες σε κοινό τάφο με άλλους 38 συμπολεμιστές σου για να εκπληρωθούν τα ρηθέντα από τον επιτάφιο του Περικλέους γραφέντα πριν 2,500 χρόνια ότι **«Μια δε κλίνη κενή φέρεται εστρωμένη των αφανών εάν μη ευρεθωσή ες αναιρεσιν»** και **«Ανδρών γαρ, επιφανών πάσα γη τάφος»**.

Φίλε πολυφίλητε και αγαπημένε, γράφοντας τα ύστερα λόγια του αποχωρισμού ψάχνω να βρω τις λέξεις που σου αρμόζουν και σου ταιριάζουν. Η πλουσιότατη Ελληνική μας γλώσσα μου φαίνεται πτωχή για να σου πλέξη τα εγκώμια σου. Ήσουν ένα λαμπρό παλικάρι με όλες τις χάρες του θεού, ευσταλής, ωραίος, συνεπής άριστος μαθητής, άριστος φοιτητής επιζητούσες πάντοτε το κοινό καλό, άριστος καταδρομέας και άριστος πατριώτης.

Αναδιφώντας τα κείμενα της Ελληνικής μας ποίησης οι στίχοι του Έλληνα Ποιητή Γιάννη Ρίτσου ταιριάζουν σε ηρωικές μορφές σαν και τη δική σου. **«Ήσουν καλός, ήσουν γλυκός, είχες τις χάρες όλες, όλα τα χάρδια τ' αγεριού του κήπου όλες τις βιόλες»**

Όμως του λόγου το αληθές το βεβαιώνει η ίδια η ηρωική σου θυσία προς όφελος της πατρίδας και όλων εμάς.

Στο κάλεσμα της πατρίδος προσέτρεξες από τους πρώτους. Πήρες την τιμημένη σκυτάλη της θυσίας από τα χέρια του ήρωα Παναγιώτη Κάσπη που του την ενεχείρησε ο Πετράκης Γιάλλουρος και πρώτος προσέτρεξες από το ακριτικό Ριζοκάρπασο φθάνοντας στη μακρινή Κερύνεια στο σημείο της εισβολής να υπερασπιστής την πατρώα γη. Να υπηρετήσεις την προδομένη πατρίδα από τους εδώ εγκαθήμετους της χούντας και των οργάνων της.

Επί 25 ολόκληρες μέρες οι εδώ δούρειοι ίπποι και εφιάλτες της χούντας πρόδιδαν την Ελληνική Κυπριακή πατρίδα στον βάρβαρο της Ανατολίας για να κατακτήσει το 37% της πατρώας γης. Μιας προδοσίας όπου άφησε πίσω εγκλήματα, δολοφονίες, βιασμούς, νεκρούς, αγνοούμενους, εγκλωβισμένους πόνο και καταστροφές έκλεισαν σπίτια. Εσύ ο ίδιος με τίμημα την ζωή σου ούτε λιποψύχησες ούτε λιποτάκτησες, υπερασπίστηκες την πατρίδα μέχρι τελευταίας ρανίδας του αίματος σου.

Τιμή και δόξα σε σένα παλικάρι μου Συνέση Βασίλη Τσουνταρε.

Εσύ φίλε αγαπημένε δεν ακολούθησες την πεπατημένη και να ακούσεις «Το θεό και άνθρωπον ανατολή» και να νυμφευθείς μια κοινή θνητή.

Εσύ επέλεξες στα 24 σου χρόνια να νυμφευθείς με την πιο πανώρια λυγερή κόρη την **«ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»** και να περάσεις στο πάνθεο των αθανάτων.

Ας είναι αυτό βάλαμο για τα απαρηγόρητα αδέρφια, γαμπρούς σου, και όλους τους συγγενείς σου.

Συνέση εσύ έπραξες το καθήκον σου και με την θυσία σου θα φωτίζεις τον δρόμο της Ελευθερίας και της απελευθέρωσης.

ΔΕΥΤΕ ΛΑΒΕΤΕ ΦΩΣ από την φωσφορίζουσα και λάμπουσα θυσία του παλικαριού.

Σε αποχαιρετούμε με τους στίχους από την «Ωδή στον Ιερό Λόχο» του Ανδρέα Κάλβου.

**«Ας μη βρέξει ποτέ
το σύννεφο και ο άνεμος
σκληρός ας μη σκορπίσει
Το χώμα το μακάριον
που σας σκεπάζει.**

**Ας το δροσίζει πάντοτε
Με τ' αργυρά της δάκρυα
η ροδόπελος κόρη
κι' αυτού ας ξεφυτρώνουν
αιώνια τ' άνθη.**

**Ω, γνήσια της Κύπρου
τέκνα, Ψυχαί που επέσατε
εις τον αγώνα ανδρείως,
τάγμα εκλεκτών Ηρώων,
καύχημα νέον.**

**Σας άρπαξεν η τύχη
την νικητήριον δάφνην,
και από μυρτιάν σας έπλεξε
και πένθιμον κυπάρισσον
στέφανον άλλον.**

**Αλλ' άν τις απεθάνη
δια την πατρίδα η μύρτος
είναι φύλλον ατίμητον
και καλά τα κλαδιά
της κυπαρίσσου.**

Ας είναι αιωνία η μνήμη σου.
26/5/2010